Lietas arhīva Nr.CA-0410-17/32
ECLI:LV:RAT:2017:1227.C04409213.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 27.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inese Strelča
tiesnese Olita Blūmfelde
tiesnese Lauma Volberga
ar tiesas sēžu sekretāri Daci Indāni,
piedaloties prasītājas pārstāvei zvērinātai advokātei Daigai Siliņai,
atbildētāja /pers. E/ pārstāvim zvērinātam advokātam Viktoram Tihonovam,
atbildētāja SIA „EUROBALT JUNIPRO" pārstāvim zvērinātam advokātam Zigurdam Krastiņam,
atbildētāja Valsts zemes dienesta pārstāvim /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. G/ prasībā pret /pers. H/, /pers. E/, SIA „Matex financial group", SIA „EUROBALT JUNIPRO", Valsts zemes dienestu, ar trešo personu Stopiņu novada domi par īpašuma tiesību atzīšanu sakarā ar /pers. G/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2016.gada 6.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 2.oktobrī /pers. G/ (turpmāk arī prasītāja) iesniedza Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. H/ (turpmāk tekstā arī atbildētājs) ar trešajām personām /pers. E/, Valsts zemes dienestu un Stopiņu novada domi par zemesgrāmatu nodalījuma slēgšanu un īpašuma tiesību atzīšanu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 1998.gada 23.februārī starp prasītāju un /pers. H/ tika noslēgts pirkuma līgums, saskaņā ar kuru prasītāja iegādājās nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Stopiņu novadā. /pers. H/ apliecināja pirkuma maksas saņemšanas faktu. Minētais līgums netika korroborēts zemesgrāmatā pirms netika izpildītas likumdošanas prasības. Bija jāsaņem pašvaldības atļauja īpašuma tiesību reģistrācijai zemesgrāmatā. Zemes robežu plāns tika apstiprināts Valsts zemes dienestā, piešķirot atdalītajam zemes gabalam nosaukumu /Nosaukums C/. 1998.gada 18.martā Stopiņu pagasta padome atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, 1998.gada 17.jūnijā Stopiņu pagasta padome piešķīra atdalītajam zemes gabalam nosaukumu /Nosaukums C/, 2003.gada 5.oktobrī Valsts zemes dienests apstiprināja zemes gabala /Nosaukums C/ zemes robežu plānu, 2005.gada 2.februārī Stopiņu novada dome apstiprināja detālplānojumu nekustamajam īpašumam /Nosaukums C/, 2006.gada 10.jūlijā zemesgrāmatu nodaļa atstāja bez ievērības /pers. H/, /pers. I/ un /pers. G/ nostiprinājuma lūgumus īpašuma tiesību korroborācijai zemesgrāmatā, jo zemesgrāmatā ir nostiprināta aizlieguma atzīme par labu /pers. E/, kas liedz veikt jaunizveidotā nekustamā īpašuma ar nosaukumu /Nosaukums C/ korroborāciju zemesgrāmatā. Aizlieguma atzīmes rezultātā notiek tiesvedība starp prasītāju un /pers. H/, /pers. E/ par 2005.gada 26.janvāra pirkuma līguma, kas noslēgts starp /pers. H/ un /pers. E/, aizlieguma atzīmes dzēšanu un īpašuma tiesībām uz zemes gabalu ar kadastra numuru /numurs A/. Ar Stopiņu novada domes 2012.gada 12.decembra lēmumu ir atļauta nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ detālplānojuma daļēja izpilde, atļaujot atdalīt no nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ zemes gabalu. Nekustamais īpašums atrodas prasītājas valdījumā kopš īpašuma iegādes brīža. Prasītāja veic nekustamā īpašuma nodokļu maksājumus. Ievērojot, ka pēc nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā sadalīšanas tā sastāvā vairs nav reģistrēta neviena zemes gabala vienība un nav iespējams noteikt tā atrašanos dabā, zemesgrāmatu nodalījuma ieraksts par to ir dzēšams. Pamatojoties uz Civillikuma 1., 993., 1044., 1060., 1587., 2002., 2004., 2021., 1477., 1478., 1479.pantu, lūdz tiesu slēgt Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs F/, kadastra numurs /numurs A/, nosaukums /Nosaukums B/, Stopiņu novads; atzīt /pers. G/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kas sastāv no zemes platības 1,661 ha, atklājot atsevišķu nodalījumu Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatā; piedzīt tiesāšanās izdevumus.

[2] 2013.gada 25.novembrī trešā persona Valsts zemes dienests tiesā iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka prasību neatzīst un uzskata, ka ir pieaicināts lietā nepamatoti.

[3] 2014.gada 24.janvārī prasītāja /pers. G/ iesniedza tiesā prasības pieteikuma papildinājumus, kuros norāda, ka tiek papildināti lietas dalībnieki ar atbildētāju /pers. E/.

[4] 2014.gada 27.janvārī atbildētājs /pers. E/ tiesā iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka prasība ir nepamatota un noraidāma, jo ir likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, ar kuru ir izlemts strīds starp tām pašām pusēm un par to pašu priekšmetu, tādējādi tiesvedība šajā lietā ir izbeidzama.

[5] 2014.gada 5.februārī atbildētājs /pers. H/ tiesā iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka prasība ir nepamatota un tiesvedība lietā ir izbeidzama. Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta 2013.gada 21.oktobrī izbeidza tiesvedību civillietā /pers. G/ prasībā pret /pers. H/ un /pers. E/ par 2005.gada 26.janvāra pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz šo zemes gabalu.

[6] 2014.gada 5.februārī prasītāja /pers. G/ iesniedza tiesā prasības pieteikuma papildinājumus pret atbildētājiem /pers. H/, /pers. E/, SIA „Matex financial group", SIA „EUROBALT JUNIPRO" ar trešajām personām Valsts zemes dienestu un Stopiņu novada domi, kuros norāda, ka vadoties no

ierakstiem zemesgrāmatā prasībai papildus tiek pieaicināti papildus atbildētāji.

[7] 2014.gada 4.jūlijā prasītāja /pers. G/ iesniedza tiesā prasības pieteikuma papildinājumus pret atbildētājiem /pers. H/, /pers. E/, SIA „Matex financial group", SIA „EUROBALT JUNIPRO", Valsts zemes dienestu, ar trešo personu Stopiņu novada domi, kuros norāda, ka ieraksts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ ticis dzēsts. Uzskata, ka ieraksta dzēšana notikusi nelikumīgi un ieraksts ir atjaunojams. SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" strīdus īpašumu iegādājās prāvas laikā un nevar tikt uzskatīti par labticīgiem ieguvējiem. Prasītāja ir izpildījusi 1998.gada 23.februāra līgumā noteikto kārtību, kāda nepieciešama prasītājas īpašuma tiesību korroborācijai zemesgrāmatā uz jaunradīto nekustamo īpašumu. Tas apstāklis, ka /pers. H/ atteicās parakstīt nostiprinājuma lūgumu, ar kuru tiktu reģistrēts jaunizveidotais nekustamais īpašums, nav pamats neatzīt prasītājas īpašuma tiesības uz jaunizveidoto īpašumu ar nosaukumu /Nosaukums C/. Lūdz tiesu uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienestam atjaunot ierakstu nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kura sastāvā ir zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/ 1,661 ha platībā.

[8] Ar Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 14.jūlija lēmumu noraidīts /pers. G/ pieteikums par prasības nodrošināšanu.

[9] Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 6.jūnija spriedumu noraidīta /pers. G/ prasība pret SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" un izbeigta /pers. G/ prasība daļā pret /pers. H/, /pers. E/ un Valsts Zemes dienestu.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietā nepastāv strīds par sekojošiem faktiem:

- nekustamais īpašums /Nosaukums B/, Stopiņu novadā no 1995.gada 8.jūnija līdz 2005.gada 23.februārim piederēja /pers. H/;
- nekustamais īpašums /Nosaukums B/, Stopiņu novadā no 2005.gada 23.februāra pieder /pers. E/, pamatojoties uz 2005.gada 26.janvāra pirkuma līguma pamata;
- 1998.gada 23.februārī starp /pers. H/ un /pers. G/ tika noslēgts pirkuma līgums par nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā pārdošanu;
- par 1998.gada 18.marta Stopiņu pagasta padomes lēmumu pagasts atteicās no pirmpirkuma tiesību izmantošanas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ iegādei;
- ar 1998.gada 17.jūnija Stopiņu pagasta padomes lēmumu /pers. G/ zemes gabalam piešķirts nosaukums /Nosaukums C/;
- ar 2003.gada 21.maija Stopiņu pagasta padomes lēmumu atļauts izstrādāt detālplānojumu nekustamajam īpašumam /Nosaukums C/, kadastra numuru /numurs B/;
- 2006.gada 5.aprīlī Stopiņu novada dome ar lēmumu atļāva /pers. G/ reģistrēt īpašuma tiesības zemesgrāmatā, piekrītot nepilsones īpašumu tiesību reģistrācijai uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā ar zemes gabala atļauto izmantošanu – savrupmāju apbūves teritorija;
- ar Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2006.gada 10.jūlija lēmumu tika konstatēts, ka pastāv pretruna starp pirkuma līgumā pielīgto objekta apjomu un zemesgrāmatā ierakstīto zemes gabala platību, līdz ar ko secināja, ka nostiprinājuma lūgums nav apmierināms, tāpat tiesnesis konstatēja, ka zemesgrāmatā ir reģistrēta aizlieguma atzīme par labu /pers. E/, kas kopumā tiesnesim deva pamatu /pers. H/ un /pers. G/ nostiprinājuma lūgumu atstāt bez ievērības.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka starp pusēm pastāv strīds par Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs F/, kadastra numurs /numurs A/, nosaukums /Nosaukums B/, Stopiņu novads nodalījuma slēgšanu un /pers. G/ īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kas sastāv no zemes platības 1,661 ha, atklājot atsevišķu nodalījumu Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatā, kā arī uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienestam atjaunot ierakstu nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kura sastāvā ir zemes vienība, ar kadastra apzīmējumu /numurs B/ 1,661 ha platībā.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civillikuma 994.pantu, kas noteic, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās, no zemesgrāmatas ieraksta konstatējusi, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā īpašnieks ir atbildētājs /pers. E/, īpašuma tiesības reģistrētas pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas 2007.gada 24.oktobra spriedumu lietā Nr.C29430906.

No Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 21.oktobra lēmuma pirmās instances tiesa konstatējusi, ka /pers. G/ 2006.gada 15.septembrī cēlusi prasību pret /pers. H/ un /pers. E/ par atbildētāju starpā 2005.gada 26.janvārī noslēgtā pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, prasītājas īpašuma tiesību atzīšanu, pamatojoties uz 1998.gada 23.februāra pirkuma līgumu, un aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā par labu /pers. E/, savukārt /pers. E/ cēlis pretprasību lietā par īpašumtiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Stopiņu novadā.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz minētajā spriedumā konstatēto, ka /pers. G/ apelācijas instances tiesas sēdē atteicās no prasības pret /pers. H/ un /pers. E/ par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu, īpašumtiesību atzīšanu uz zemi un lūdza izbeigt tiesvedību šajā daļā, kā arī atsauca apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas spriedumu daļā par /pers. E/ pretprasības apmierināšanu.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 225.panta nosacījumiem, kurā noteikts, ka ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama, konstatējusi, ka prasītājai nav prasījuma tiesību, līdz ar ko prasība daļā par Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs F/, kadastra numurs /numurs A/, nosaukums /Nosaukums B/, Stopiņu novadā nodalījuma slēgšanu un prasītājas īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kas sastāv no zemes platības 1,661 ha, atklājot atsevišķu nodalījumu Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatā, ir izbeidzama pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 3.punktu, kurā noteikts, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kas taisīts strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata, vai arī tiesas lēmums, ar kuru izbeigta tiesvedība.

Savukārt attiecībā uz prasītājas prasījumu uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienestam atjaunot ierakstu nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kura sastāvā ir zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/ 1,661 ha platībā, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka ar Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu /pers. G/ pieteikums par pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam aktualizēt datus Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, atjaunojot ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/, nekustamā īpašuma valsts kadastra sistēmā ir noraidīts. Tiesa minētajā lietā ir konstatējusi, ka informācija Kadastra informācijas sistēmā pati par sevi nerada tiesības uz nekustamo īpašumu, tai ir jāatbilst Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem. Pieteicējas iesniegtajiem aktuālajiem zemes robežu plāniem lietas izšķiršanā nav nozīmes. Pieteicējai nav tiesiska pamata prasīt pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam aktualizēt datus Kadastra informācijas sistēmā, atjaunojot ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/.

No minētā pirmās instances tiesa secinājusi, ka tiesvedība arī šajā prasījuma daļā ir izbeidzama, jo atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta

1.punktam tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja lietas izskatīšana nav pakļauta tiesai, valsts iestādes faktiskās rīcības izskatīšana ir administratīvās tiesas kompetencē un nav skatāma prasības kārtībā vispārīgās tiesas jurisdikcijā.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietā kā atbildētāji ir pieaicināti SIA „Matex financial group", SIA „EUROBALT JUNIPRO", taču prasījumi pret minētajiem atbildētājiem nav tikuši izvirzīti, kā arī prasības pamatojumā nav norādes, kas kalpotu par pamatu tiesai izvērtēt prasījumu pamatotību un atbilstību likuma prasībām. Ņemot vērā, ka prasītāja nav norādījusi, kādā veidā atbildētāji SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" ir aizskāruši prasītājas tiesības, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 1.panta pirmajai daļai pirmās instances tiesa noraidījusi prasījumu pret minētajiem atbildētājiem kā nepamatotu.

[10] /pers. G/ iesniegusi apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2016.gada 6.jūnija spriedumu, norādot, ka uzskata, ka spriedums nav pamatots un ir atceļams, jo lietā pēc būtības netika pietiekami izvērtēti un pareizi novērtēti lietas apstākļi, tiesa nav ievērojusi sekojošo.

[10.1] Lietā nav strīds, ka 1998.gada 23.februārī starp prasītāju un /pers. H/ tika noslēgts pirkuma līgums, saskaņā ar kuru /pers. H/ pārdeva prasītājai no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, kas atrodas Stopiņu novadā un sastāv no diviem zemes gabaliem, kuru kopējā platība 2,705 ha, zemes gabalu, ar zemes kadastra numuru /numurs A/, kura kopējā platība 1,661 ha. Parakstot 1998.gada 23.februāra pirkuma līgumu, /pers. H/ līguma 5.punktā apliecināja pirkuma maksas Ls 6 000 apmērā saņemšanas faktu pirms līguma parakstīšanas. /pers. H/ ir saņēmis pirkuma līgumā norādīto pirkuma maksu pilnā apmērā.

Puses vienojās par visām pirkuma līguma būtiskām sastāvdaļām.

Vienlaicīgi ar pirkuma līgumu tika noteikts, ka prasītāja kā pircējs apņemas par saviem līdzekļiem pasūtīt un saņemt Valsts zemes dienestā zemes gabala zemes robežu plānu ar kadastra numuru (līguma 8.punkts) un ievērot likumdošanas aktus saistībā ar zemes gabala atsavināšanu (līguma 7.punkts). Ievērojot, ka 1998.gada 23.februāra pirkuma līgums paredzēja noteikto kārtību pircēja īpašumu tiesību korroborācijai, 1998.gada 23.februāra pirkuma līgums netika korroborēts zemesgrāmatā pirms netika izpildītas prasības likumdošanas aktos noteiktā kārtība. Pirkuma līguma noslēgšanas brīdī īpašuma tiesības nebija iespējams korroborēt zemesgrāmatā, jo pārdotais zemes pamatgabals nebija atdalīts no nekustamā īpašuma, tam nebija piešķirts kadastra numurs, nebija saņemta pašvaldības atļauja īpašuma tiesību reģistrācijai zemesgrāmatā, ievērojot likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās", likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos", likumā „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" un Ministru kabineta noteikumos Nr.110 „Par kārtību, kādā pilsētu un pagastu pašvaldības izmanto nekustamā īpašuma pirmpirkuma tiesības" noteikto kārtību. Prasītājas griba bija iegūt zemi piemājas celtniecībai (atbilstoši Civillikuma 1427.pantu darījuma dalībnieku saskanīgs gribas izteikums bija pārdot zemesgabala daļu un griba bija radusies brīvi - bez maldības, viltus vai spaidiem - Civillikuma 1440.pants). Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos" 1.pants - zemes reformas mērķis bija pakāpeniski privatizācijas gaitā pārkārtot zemes lietošanas un īpašuma tiesiskās, sociālās un ekonomiskās attiecības laukos, tas ir, likums attiecas uz privatizācijas gaitu. Prasītāja zemes gabalu neiegādājās privatizācijas gaitā, bet nopērkot no /pers. H/, noslēdzot pirkuma līgumu.

Minēta likuma 3.panta piektā daļa noteic Latvijas pilsoņu tiesības likumā noteiktajā kārtībā brīvi izvēlēties un realizēt savām interesēm un iespējām atbilstošas īpašuma tiesības uz zemi, zemes lietošanas un saimnieciskās organizācijas formas. /pers. H/ kā Latvijas pilsonis Civillikumā noteiktajā kārtībā brīvi realizēja savām interesēm un iespējām atbilstošas īpašuma tiesības, daļu no sev piederoša īpašuma atsavinot prasītājai. Likuma 7.pants paredzēja gan Latvijas pilsoņu, gan arī pilngadīgo iedzīvotāju tiesības iesniegt pieprasījumu par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā zemnieku saimniecību vai piemājas saimniecību uzturēšanai, vai jaunu veidošanai, dzīvojamo māju, vasarnīcu - uzturēšanai vai celtniecībai, individuālo augļu dārzu uzturēšanai vai to ierīkošanai vai citām vajadzībām.

Likuma ceturtā nodaļa „Vispārīgie noteikumi par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes nodošanu pilsoņiem īpašumā" tika izslēgta ar 1993.gada 27.aprīļa likumu „Par grozījumiem un papildinājumiem atsevišķos Latvijas Republikas likumdošanas aktos sakarā ar Valsts zemes dienesta izveidošanu".

Latvijas nepilsoņu tiesības īpašuma iegādē tika realizētas likumā noteiktajā kārtībā un saņemot pašvaldības atļauju noteiktajā kārtībā kā to pareizi konstatēja tiesa un kas netika apstrīdēts no atbildētāju puses, tas ir, saskaņā ar likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" VI nodaļas „Darījumi ar zemes īpašumiem" (*redakcijā uz 1998.gada 23.februāri*) nosacījumiem darījumu varēja veikt tikai ar to zemi, uz kuru īpašuma tiesības bija nostiprinātas zemesgrāmatā (27.pants), 28.panta otrās daļas izpratnē Latvijas nepilsonis ir darījuma subjekts un 30.panta kārtībā, kas nosaka darījuma izskatīšanas kārtību, šā likuma 28.panta otrajā daļā minētās personas, kas vēlas iegūt zemi īpašumā, iesniedz tā pagasta padomei, kuras teritorijā atrodas attiecīgā zeme, iesniegumu, kurā norāda šīs zemes turpmākās izmantošanas mērķi, iesniegumam pievienojams darījuma akta noraksts. Tātad saskaņā ar likumu sākotnēji bija jābūt darījumam pēc Civillikuma (28.panta pirmā daļa) un uz šī notikušā darījuma pamata tiek dota piekrišana iegūšanai īpašumā, ja zemes turpmākās izmantošanas mērķis, kas norādīts iesniegumā, nav pretrunā ar pagasta ģenerālplānu (likuma 30.pants). Stopiņu novada dome ir devusi savu piekrišanu prasītājas īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu, kas iegādāts uz 1998.gada 23.februāra pirkuma līguma pamata. Pie šādiem apstākļiem atbildētāja /pers. E/ viedoklis, ka 1998.gada 23.februāra pirkuma līgums nevarēja radīt prasītājai īpašumtiesības uz zemi ir kļūdains. Likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos" un likums „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" neaizliedza Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem slēgt darījumu - zemes pirkuma līgumu, iegūt zemes lietošanas tiesības. Ar likumu tika noteikta darījuma izvērtēšanas kārtība, kuras rezultātā tika dota piekrišana iegūt zemi īpašumā vai atteikt (piekrišanas atteikumu darījuma pusēm bija tiesības pārsūdzēt tiesā - 30.panta otrā daļa).

/pers. H/ kā 1998.gada 23.februāra darījuma dalībnieks, kuram bija zināmi pirkuma noslēgšanas apstākļi, likumā noteiktā kārtībā šo darījumu nav apstrīdējis. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu /pers. H/ nav tiesīgs vienpusēji atkāpties no 1998.gada 23.februāra pirkuma līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Atbildētāji likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējuši 1998.gada 23.februāra pirkuma līgumu.

Viedoklis par Latvijas nepilsoņa tiesībām un rīcības ierobežojumu ir kļūdains, atbilstoši Satversmes 2005.gada 7.marta spriedumam lietā Nr.2004-15-0106 Latvijas nepilsoņi nav uzskatāmi par ārvalstniekiem [15.motīvs], nepilsoņiem ir noteikta tiesiska saikne un uz tās pamata ir radušies savstarpēji pienākumi un tiesības [17.motīvs].

Pirkuma līguma 8.punktā noteikta kārtība, kādā iegādātais nekustamais īpašums tiek precizēts, pasūtot zemes robežu plānu, ar kadastra numuru. Šāds zemes robežu plāns tika apstiprināts Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālā nodaļā 2004.gada 5.oktobrī atbilstoši 1998.gada 23.februāra pirkuma līgumam, 2003.gada 21.marta Stopiņu pagasta padomes lēmumam Nr.57, piešķirot atdalītam zemes gabalam nosaukumu /Nosaukums C/, kadastra numurs Nr.8096 002 0204.

[10.2] Tiesa bez ievērības atstāja prasītājas darbības, realizējot 1998.gada 23.februāra pirkuma līguma izpildi - nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/korroborācijai zemesgrāmatā tika veiktas sekojošas darbības.

[10.2.1] 1998.gada 18.martā Stopiņu pagasta padome nolēma atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes pamatgabalu l,661 ha platībā (Rīgas rajona Stopiņu pagasta padomes 1998.gada 18.marta lēmums Nr.30).

[10.2.2] 1998.gada 17.jūnijā Stopiņu pagasta padome nolēma piešķirt atdalītam zemes gabalam nosaukumu /Nosaukums C/ (Rīgas rajona Stopiņu pagasta padomes 1998.gada 17.jūnija lēmums Nr.36).

[10.2.3] 2003.gada 21.maijā Stopiņu pagasta padome atļāva izstrādāt detālplānojumu īpašumam /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/,

atļaujot zemes transformāciju pēc detālplānojuma saskaņošanas Stopiņu pagasta būvvaldē (Rīgas rajona Stopiņu pagasta padomes 2003.gada 21.maija lēmums Nr.57).

[10.2.4] 2004.gada 5.oktobrī Valsts zemes dienests apstiprināja nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, Stopiņu pagastā, Rīgas rajonā zemes robežu plānu, ar kadastra numuru /numurs B/, iekļaujot zemes vienības atbilstoši 1998.gada 23.februāra un 1998.gada 2.februāra pirkuma līgumiem (saskaņā ar 1998.gada 2.februāra pirkuma līgumu /pers. I/ pārdeva prasītājai zemes gabalu 0,450 ha platībā no nekustamā īpašuma /Nosaukums E/, Stopiņu pagastā, Rīgas rajonā, ar kadastra numuru /numurs E/).

[10.2.5] 2005.gada 2.februārī Stopiņu novada dome nolēma apstiprināt darba uzdevumu detālplānojuma izstrādāšanai nekustamam īpašumam /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/(Rīgas rajona Stopiņu novada domes 2005.gada 2.februāra lēmums Nr.103).

[10.2.6] 2006.gada 5.aprīlī Stopiņu novada dome nolēma piekrist prasītājas īpašuma tiesību reģistrācijai zemesgrāmatā uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Dreiliņi, Stopiņu novads, kadastra numurs /numurs B/, platība 2,111 ha (Rīgas rajona Stopiņu novada domes 2006.gada 5.aprīļa lēmums Nr.29).

[10.2.7] 2006.gada 10.jūlijā Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pieņēma lēmumu atstāt bez ievērības 2006.gada 2.maija /pers. H/, 2006.gada 8.maija /pers. I/ un prasītājas nostiprinājuma lūgumus īpašuma tiesību korroborācijai Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatas nodaļā, norādot, ka Stopiņu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs F/ar Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2005.gada 23.februāra lēmumu (žurnāla Nr.300000983123) zemesgrāmatas nodalījuma II.daļas 2.iedaļas ierakstā Nr.1.1. ir nostiprināta aizlieguma atzīme par labu /pers. E/, kas liedza veikt nekustamā īpašuma ar nosaukumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, Rīgas rajonā, ar kadastra numuru /numurs B/korroborāciju zemesgrāmatā.

[10.2.8] Ar Stopiņu novada domes 2012.gada 12.decembra lēmumu, ar tā 2013.gada 29.maija precizējumiem, tika atļauta Rīgas rajona Stopiņu novada nekustamo īpašumu /Nosaukums D/ (kadastra numurs /numurs G/) un /Nosaukums C/ (kadastra numurs /numurs B/) detālplānojuma daļēja izpilde, atļaujot atdalīt no nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/, zemes gabalu ar kadastra apzīmējumu /numurs B/, atstājot tā sastāvā zemes gabalu ar kadastra apzīmējumu /numurs H/. Līdzīgus secinājumus ir izdarījusi Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta 2010.gada 4.marta spriedumā civillietā Nr.C04374806, proti, „strīdus īpašums jau 2003.gadā bija atdalīts no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Rīgas rajonā, Stopiņu novadā, ar kadastra Nr./numurs A/, kurš zemesgrāmatā bija reģistrēts uz /pers. H/ vārda. Strīdus īpašums uz šo brīdi jau bija iekļauts cita nekustamā īpašuma - ar nosaukumu /Nosaukums C/ - sastāvā, tam bija piešķirts savs kadastra numurs. Augstākās tiesas Senāts ar 2011.gada 30.novembra spriedumu civillietā Nr.C04374806, ar kuru tika atcelts Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2010.gada 4.marta spriedums, norādīja, ka „nospriežot atzīt prasītājai īpašuma tiesības uz zemesgabalu 1,66 ha platībā, kurš atdalīts no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ un iekļauts nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ sastāvā, Civillietu tiesu palāta pārkāpusi Civilprocesa likuma 426.panta otro daļu (par lietas izskatīšanas robežām apelācijas instancē). Minētā sakarā Senāts atzina, ka pirmkārt, šādu prasījumu /pers. G/ vispār nebija pieteikusi un tāds nav ticis izskatīts pirmās instances tiesā". Senāta sprieduma motīvs atbilst patiesībai, prasītāja civillietā Nr.C04374806 šādu prasījumu nebija pieteikusi, kļūdaini saistot savu prasījumu ar 2005.gada 26.janvāra pirkuma līguma, kas noslēgts starp /pers. H/ un /pers. E/, atzīšanu par spēkā neesošu. Pie šādiem apstākļiem tiesvedības izbeigšana prasītājas prasības daļā pret /pers. H/, /pers. E/ un Valsts zemes dienestu ir nepamatota. Prasītājai ir prasījuma tiesības atzīt viņai īpašuma tiesības uz zemesgabalu l,66 ha platībā, kurš atdalīts no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ un iekļauts nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ sastāvā.

[10.3] Tiesai bija jāvērtē pierādījumus - Stopiņu novada domes lēmumus un to tiesiskās sekas, īpaši tāpēc, ka ar tiem tika saistīts prasītājas prasījums par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, slēdzot Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs F/.

Proti, Valsts zemes dienests un atbildētāji lietā nav ievērojuši sekojošo – /pers. E/ kā nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs A/, īpašnieks nebija tiesīgs vērsties Valsts zemes dienestā ar iesniegumu par datu aktualizāciju, tostarp arī par ieraksta - par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/, dzēšanu no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas. Uz /pers. E/ iesnieguma iesniegšanas dienu, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs H/vairs neietilpa nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs A/, sastāvā.

Civillikuma 1036.pants noteic, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem aprobežojumiem. Satversmes 105.pants nosaka, ka īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 15.pantu iestāde un tiesa ievēro šādu ārējo normatīvo aktu juridiskā spēkā hierarhiju: 1) Satversme; 2) likums; 3) Ministru kabineta noteikumi; 4) pašvaldību saistošie noteikumi. Ja konstatē pretrunu starp vienāda juridiskā spēka vispārējo un speciālo tiesību normu, vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma. Konkrētajā gadījumā bija piemērojama speciālā tiesību norma - Teritorijas attīstības plānošanas likums (Rīgas rajona Stopiņu novada nekustamo īpašumu /Nosaukums D/ (kadastra numurs /numurs G/) un /Nosaukums C/ (kadastra numurs /numurs B/) detālplānojums tika izstrādāts 2005.gada februārī - 2005.gada jūlijā, kad bija spēkā Teritorijas plānošanas likums, apstiprināts ar Stopiņu novada domes 2005.gada 26.oktobra lēmumu Nr.18, un ar Stopiņu novada domes 2013.gada 29.maija lēmumu Nr.103 tika atļauta tā daļējā realizācija). Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12.panta pirmā daļa nosaka vietējās pašvaldības kompetenci - vietējā pašvaldība izstrādā un apstiprina vietējās pašvaldības attīstības stratēģiju, attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālplānojumus, detālplānojumus un tematiskos plānojumus. Detālplānojums kā detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienības izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus, tiek apstiprināts ar pašvaldības domes lēmumu (likuma 22.panta trešā daļa). Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 29.pantu vietējā pašvaldība detālplānojumu apstiprina ar vispārīgo administratīvo aktu, attiecinot to uz zemes vienību, un tas stājas spēkā pēc paziņošanas. Detālplānojums ir spēkā, līdz to atceļ vai atzīst par spēku zaudējušu. Ievērojot Rīgas rajona Stopiņu novada nekustamo īpašumu /Nosaukums D/ (kadastra numurs /numurs G/) un /Nosaukums C/ (kadastra numurs /numurs B/) detālplānojuma spēkā esamību attiecībā uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/, kura sastāvā ietilpa zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs H/, Valsts zemes dienests prettiesiski dzēsa ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/no kadastra informācijas sistēmas. Latvijas Republikas Augstākā tiesas Tiesu prakses apkopojumā „Teritorijas plānošanas, būvniecības un vides lietās 2008-2012" par teritorijas plānojuma tiesisko dabu ir norādīts, ka teritorijas plānojums ir normatīvais akts. Savukārt normatīvais akts nav individuāls tiesību akts (administratīvais akts), un iestādes darbības normatīvā akta pieņemšanā vai grozīšanā nav iestādes faktiskā rīcība Administratīvā procesa likuma 89.panta izpratnē. Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, veic likumdošanas funkciju pašvaldības administratīvās teritorijas ietvaros. Citiem vārdiem, izdodot saistošos noteikumus, pašvaldības dome nedibina konkrētas publiski tiesiskas attiecības, kas būtu pārbaudāmas administratīvā procesa kārtībā, bet gan izdod tiesību normas. Par ārējo normatīvo aktu, kā arī par tā izstrādi, pieņemšanu vai grozīšanu nav veicama kontrole tiesā administratīvā procesa kārtībā, tā kā administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār konkrētām (individuālām) publiski tiesiskajām attiecībām starp valsti un privātpersonu (administratīvo aktu, faktisko rīcību) (*Senāta 2010.gada 15.decembra lēmums lietā SKA-918/2010*).

Nekustamā īpašuma īpašniekam ir tiesības izvēlēties tikai tādus teritorijas izmantošanas veidus, kas noteikti teritorijas plānojumā. Nekustamā īpašuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir saistīts ar teritorijas plānojumā noteiktajiem teritorijas izmantošanas veidiem un tos var grozīt tikai Teritorijas plānošanas likumā un ar to saistītajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā (*Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 10.augusta spriedums lietā*

Nr.A42280305 6.3.punkts).

Detālplānojuma izstrāde nodrošina pašvaldības teritorijas plānojumā paredzēto detālo plānojumu un citu teritorijas plānojuma detalizācijas projektu izstrādāšanu. Tātad detālplānojums tiek izstrādāts teritoriālā plānojuma vajadzībām (*Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 12.marta spriedums lietā Nr.A42147904 3.7.1 punkts*). Detālplānojuma izstrādes rezultātā tiek izdots normatīvais akts.

Ar /pers. E/ iesniegumu nevarēja tikt grozīts normatīvais akts - Rīgas rajona Stopiņu novada nekustamo īpašumu /Nosaukums D/ (kadastra numurs /numurs G/) un /Nosaukums C/ (kadastra numurs /numurs B/) detālplānojums, kas tika apstiprināts ar Stopiņu novada domes 2005.gada 26.oktobra lēmumu Nr.18, un dzēstas uz šī detālplānojuma pamata iegūtās prasītājas tiesiskā valdītāja tiesības.

/pers. E/ un atbildētāji lietā ir saistīti ar teritorijas plānojumā noteiktajiem teritorijas izmantošanas veidiem, speciālo tiesību normu - Teritorijas attīstības plānošanas likumu un Stopiņu novada saistošajiem noteikumiem, pieņemtajiem normatīvajiem aktiem, tos varēja grozīt tikai Teritorijas attīstības plānošanas likumā un ar to saistītajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ievērojot, ka uz /pers. E/ iesnieguma iesniegšanas brīdi bija spēkā esošs Rīgas rajona Stopiņu novada nekustamo īpašumu /Nosaukums D/ (kadastra numurs /numurs G/) un /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/) detālplānojums un tas netika grozīts attiecībā uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/, Valsts zemes dienests nebija tiesīgs veikt datu aktualizāciju un dzēst ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/, no Kadastra informācijas sistēmas.

Ievērojot to, ka Kadastra informācijas sistēmā uz 2014.gada 7.janvāri par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, Stopiņu novadā tiesisku valdītāju bija prasītāja, kā arī notika tiesvedība, Valsts zemes dienests nevarēja pieņemt lēmumu - veikt ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/dzēšanu no Kadastra informācijas sistēmas, neinformējot un neizprasot tiesiskās valdītājas - prasītājas viedokli par iesniegto /pers. E/ iesniegumu un iesniegumā izteikto lūgumu. Ir atzīstams, ka /pers. E/ un Valsts zemes dienests nav ievērojis likumu un tiesiskumu. Valsts zemes dienestam ir jāatjauno ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/Kadastra informācijas sistēmā.

[10.4] /pers. E/ 2014.gada 7.janvāra iesniegums nav pietiekošs pamats veikt ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/dzēšanu no Kadastra informācijas sistēmas un reģistrēt zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs H/nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs A/sastāvā. Valsts zemes dienests, 2014.gada 18.jūnijā pieņemot lēmumu Nr.2- 10.1/18 „Par Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālās nodaļas faktiskās rīcības apstrīdēšanu", nav ņēmis vērā, ka /pers. E/ Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma izpratnē nebija atzīstams par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, ar kadastra numuru /numurs B/, īpašnieku un personu, kurš bija tiesīgs ierosināt ieraksta dzēšanu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ no Kadastra informācijas sistēmas. Par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ tiesisku valdītāju ir atzīstama prasītāja, kura īpašumu iegādājas uz tiesiska darījuma pamata un kuras valdījumā īpašums atrodas. Valsts zemes dienestam, vadoties no ierakstiem Kadastra informācijas sistēmā, nebija pamats atzīt /pers. E/ vai kādu citu personu par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ īpašnieku vai tiesisko valdītāju. Nekustamais īpašums /Nosaukums C/ bija ierakstīts Kadastra informācijas sistēmā kā atsevišķs nekustamais īpašums - kadastra objekts, kas atrodas prasītājas valdījumā. Tiesa nav ņēmusi vērā prasītājas valdījumu (priekšroka ir dodama prasītājas valdījumam, ņemot par pamatu vecāka valdījuma prioritāti no pirkuma līguma noslēgšanas dienas, kad zemesgrāmatas ieraksti par apgrūtinājumu (aizliegumu) nepastāvēja (*Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 5.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-625*).

[10.5] Ar Valsts zemes dienesta lēmumu nevar tikt atzīti par spēkā neesošiem Stopiņu novada domes lēmumi un prasītājas veiktās darbības tiesiska līguma izpildē. Valsts zemes dienests nav ievērojis Stopiņu novada domes lēmumus, izstrādāto detālplānojumu un uz Teritorijas attīstības plānojuma likuma pamata pieņemtos normatīvus aktus, iepriekš prasītājas veiktās darbības, sadalot nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ un atdalot no tā zemes vienību 0,45 ha apmērā, ar kadastra numuru /numurs K/. Pamatojoties uz detālplānojumu īpašumiem /Nosaukums D/ un /Nosaukums C/ un Stopiņu novada domes 2013.gada 29.maija lēmumu Nr.103 Valsts zemes dienests Kadastra informācijas sistēmā reģistrēja zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs H/, nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/, sastāvā ar kopējo platību l,661 ha, izsniedzot 2013.gada 9.septembrī kadastra izziņu Nr.10- 02/284381-1 par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/. Līdz šim brīdim izziņa likumā noteiktajā kārtībā nav atzīta par spēkā neesošu. Tiesa šo faktu ir atstājusi bez juridiska vērtējuma. Tas apstāklis, ka /pers. H/ atteicās parakstīt nostiprinājuma lūgumu un atbildētāji /pers. E/, SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" neatzīst prasītājas īpašuma tiesības uz jaunizveidotu nekustamo īpašumu, nav pamats neatzīt prasītājai tiesības, kas nodibinātas uz likuma pamata, tiesības uz jaunizveidoto īpašumu ar nosaukumu /Nosaukums C/, kuram tika piešķirts kadastra numurs /numurs B/. /pers. E/ īpašumu tiesību atzīšana uz /Nosaukums B/ neskar prasītājas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, jo kā pareizi Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālā nodaļa norādīja savā 2012.gada 15.oktobra atbildē Nr.2-13-R/Š-1845 nekustamais īpašums /Nosaukums B/ tika sadalīts vairākos patstāvīgos īpašumos un nav iespējams noteikt tā atrašanās vietu dabā. Nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāvā nav konstatējama neviena zemes vienība, Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījums Nr.57 ir slēdzams. Prasītājai bija pamats paļauties, ka iestādes norādītā informācija ir patiesa un kā rezultātā netika uzturēta prasība atzīt viņai īpašuma tiesības uz /Nosaukums B/, jo tās sastāvā nebija nevienas zemes vienības. Tas apstāklis, ka šobrīd /Nosaukums B/ īpašnieki, prettiesiski turpina dalīt prasītājas nopirkto zemesgabalu, neietekmē lietas izskatīšanu, jo tiek lūgts slēgt nodalījumu /Nosaukums B/, taisnīgi atjaunojot prasītājas īpašuma tiesības uz zemesgabalu - nekustamo īpašumu /Nosaukums C/. Prasītājas ieskatā, tiesa nepamatoti noraidīja prasību pret SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" un izbeidza prasību daļā pret /pers. H/, /pers. E/ un Valsts zemes dienestu.

Prasītāja ir izpildījusi 1998.gada 23.februāra pirkuma līgumā noteikto kārtību, kāda ir nepieciešama prasītājas īpašumu tiesību korroborācijai zemesgrāmatā uz jaunradīto nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ un ir atzīstama par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ īpašnieci, atklājot jaunu nodalījuma norakstu.

[10.6] Tiesa nepamatoti izbeidza tiesvedību prasības daļā pret Valsts zemes dienestu, konstatējot, ka ar Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu ir noraidīts prasījums par ieraksta atjaunošanu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/. Pirmkārt, Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums nav stājies spēkā. Otrkārt, Administratīvā tiesa norādīja, ka administratīvās lietas izskatīšana neietekmē prasītājas prasījuma tiesības lūgt atzīt viņai īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ civiltiesiskajā kārtībā. Treškārt, administratīvajā procesā tiek vērtēta amatpersonu faktiskā rīcība, nevis īpašuma tiesības. Prasītāja ir cēlusi prasību vadoties no Valsts zemes dienesta sniegtās informācijas un lietā esošajiem pierādījumiem. Tā rezultātā tiesai jāvērtē Valsts zemes dienesta rīcība konstatējot faktiskos apstākļus, un kā publisko tiesību subjektam dodot savu vērtējumu esošajai situācijai.

Tika pārkāpts tiesiskās paļāvības princips. Paļaujoties uz prasītājas rīcības atbilstību likuma prasībām un Valsts zemes dienesta rīcības tiesiskumu un konsekvenci, tanī skaitā 2012.gada 15.oktobra atbildē Nr.2-13-R/Š-1845 norādīto, tika celta prasība par Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs F/slēgšanu un prasītājas īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/. Kopš 1998.gada līdz 2013.gadam, ieskaitot, prasītāja katru gadu veica nekustamā īpašuma nodokļa samaksu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, īpašums atradās un joprojām atrodas prasītājas faktiskajā valdījumā. Valsts zemes dienests nav tiesīgs dzēst ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/, no Kadastra informācijas sistēmas. Tika pārkāpts tiesiskums, esot tiesvedības procesam par strīdus nekustamo īpašumu, Valsts zemes dienests nebija tiesīgs vienpersoniski uz /pers. E/ iesnieguma pamata, Kadastra informācijas sistēmā veikt ierakstu par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kadastra numurs /numurs B/, dzēšanu un zemes vienību ar kadastra

apzīmējumu /numurs H/reģistrēt nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, kadastra numurs /numurs A/, sastāvā. Pēc analoģijas būtu piemērojams Civillikuma 1055.pants, jo tieši prāvas laikā /pers. E/ veica darbības, kas vērstas uz ieraksta dzēšanu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, iekļaujot nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ zemes vienību nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāvā un pārdodot to atbildētājiem lietā SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO".

Tādējādi ar Valsts zemes dienesta, /pers. E/ aktīvām darbībām un ņemot vērā, ka SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" ir ar /pers. E/ saistītās personas, tika aizskartas prasītājas jau iegūtas tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/, kas likumā noteiktajā kārtībā tika reģistrēts Kadastra informācijas sistēmā. Tika veiktas darbības nolūkā nepieļaut prasītājas īpašuma tiesību atzīšanu civillietas Nr.C04409213 ietvaros. Valsts zemes dienestam bija zināms par civillietu, kas atrodas sākotnēji Rīgas apgabaltiesas lietvedībā prasītājas prasībā pret /pers. H/, /pers. E/, SIA „Matex financial group", SIA „EUROBALT JUNIPRO", ar trešajām personām Stopiņu novada domi un Valsts zemes dienestu par zemesgrāmatas nodalījuma slēgšanu un īpašuma tiesību atzīšanu. Ņemot vērā, ka tiesvedība lietā ir uzsākta 2013.gada 2.oktobrī un Valsts zemes dienests, /pers. E/ lietā ir lietas dalībnieki, Valsts zemes dienests un /pers. E/ nevarēja nezināt par uzsākto tiesvedību un prasītājas prasījumu par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, Rīgas rajonā, kadastra numurs /numurs B/. Tika veiktas apzinātas darbības, lai nepieļautu prasītājas tiesības uz jaunizveidoto nekustamo īpašumu ar nosaukumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kadastra numurs /numurs B/, dzēšot ierakstu par šo īpašumu.

[10.7] Tiesas motīvs, ka Kadastra informācijas sistēma pati par sevi nerada tiesības uz nekustamo īpašumu, tai ir jāatbilst Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem ir atspēkojams ar sekojošu. Ja vadīties pēc šī tiesas motīva, tad vispār nebūtu iespējama nekustamā īpašuma sadale, atdalīta īpašuma zemes robežu plāna izgatavošana un kadastra numuru piešķiršana. Zemes vienību sadalīšanu regulē speciālie likumi. Konkrētajā gadījumā nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ izveide notika „/Nosaukums D/ (kadastra numurs /numurs G/) un /Nosaukums C/ (kadastra numurs /numurs B/) detālplānojuma realizācijas rezultātā. Neviens nav atcēlis detālplānojumu un tas joprojām ir spēkā, ko tiesa nav ievērojusi. Papildus tam ir jānorāda, ka tāda situācija, kad Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas dati nesakrita ar faktisko situāciju bija iespējama. Proti, ka zemesgrāmatas ieraksti neatbilst faktiskajiem apstākļiem par to sastāvu, liecina veiktie grozījumi Zemesgrāmatu likumā - saskaņā ar 2014.gada 30.oktobra likumu „Grozījumi Zemesgrāmatas likumā" likums tika papildināts ar 56.4 punktu, paredzot Valsts zemes dienestam pienākumu zemesgrāmatai nosūtīt zemes īpašnieka iesniegumu par zemes īpašniekam piederoša nekustamā īpašuma sastāvā esoša zemes gabala sadalīšanu vairākos zemes gabalos u.c. Likumā anotācijā tieši bija norādīts uz problēmas esamību un nepieciešamību novērst turpmāku Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēto datu neatbilstību, lai novērstu turpmāk to rašanās cēloņus. Anotācijā norādīts, ka Kadastra informācijas sistēmā tiek glabāti dati par aktuālajiem īpašniekiem un tiesībām, un ievērojot to, ka Valsts zemes dienests šos datus jau ir pārbaudījis un reģistrējis Kadastra informācijas sistēmā, pamatojoties uz normatīvajos aktos paredzētu procedūru un dokumentu pamata, Valsts zemes dienestam ir jāpiešķir tiesības nepastarpināti datus par izmaiņām kadastra objektā iesniegt zemesgrāmatai (*sk. http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/F110C1CDB54A822DC2257B74004D58D1?OpenDocument vai www.likumi.lv likuma „Grozījumi Zemesgrāmatas likumā" anotācija*).

Lietā nav strīds, ka nekustamais īpašums /Nosaukums C/ tika izveidots uz /pers. H/ (iepriekšējais nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ īpašnieks) iesnieguma pamata un prasītājas darbības rezultātā, lietā esošie pierādījumi: izziņa par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ sastāvu; robežu plāns un Valsts zemes dienesta 2012.gada 15.oktobra atbilde Nr.2-13-R/Š-1845 - nav atzīti par spēkā neesošiem vai kā citādi atsaukti. Tāpat lietā nav strīds, ka Valsts zemes dienests veica kadastra objekta /Nosaukums B/ aktualizāciju, izslēdzot no tā sastāva zemes gabalu 1,661 ha platībā, izveidojot jaunu nekustamo īpašumu ar nosaukumu /Nosaukums C/. Valsts zemes dienests reģistrējot Kadastra informācijas sistēmā nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, veica datu pārbaudi uz normatīvajos aktos paredzēto procedūru un dokumentu pamata. Tas ir, Valsts zemes dienests par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ aktuālo īpašnieci atzina prasītāju, kam pamatā tiesiski veiktās darbības un tiesisks darījums. Valsts zemes dienestam, vadoties no ierakstiem Kadastra informācijas sistēmā, nebija pamata atzīt /pers. E/ par nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ īpašnieku vai tiesisko valdītāju. Šis kadastra objekts tika izveidots pirms zemesgrāmatā tika veikts ieraksts par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/ un Valsts zemes dienests ir konstatējis zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs H/neesamību nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāvā. Nekustamais īpašums /Nosaukums C/ bija ierakstīts Kadastra informācijas sistēmā kā atsevišķs nekustamais īpašums - kadastra objekts. Ja grozījumi Zemesgrāmatas likumā tiktu pieņemti ātrāk, šī strīdus situācija nebūtu bijusi. Pie šādiem apstākļiem prasītājas prasība ir pamatota, prasītājai ir atzīstamas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, slēdzot nodalījumu par nekustamo īpašumu /Nosaukums B/.

Ievērojot norādītos apstākļus, prasītāja uzskata, ka Rīgas rajona tiesas 2016.gada 6.jūnija spriedums nav pamatots un ir atceļams, pārsūdz spriedumu pilnā apmērā un lūdz izskatīt lietu pēc būtības; slēgt Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs F/, kadastra numurs /numurs A/, nosaukums /Nosaukums B/, /Nosaukums B/, Stopiņu novadā; atzīt prasītājai īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kadastra numurs /numurs B/, kas sastāv no zemes gabala ar kopējo platību 1,661 ha, zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs H/, atklājot atsevišķu nodalījumu Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatā; uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienestam atjaunot ierakstu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kadastra numurs /numurs B/, kura sastāvā ir zemes vienība ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs H/, 1,661 ha platībā, piedzīt no atbildētājiem par labu prasītājai visus tiesas izdevumus un ar lietu vešanu saistītos izdevumus.

[11] Prasītājas/pers. G/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Daiga Siliņa tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem. Papildus paskaidroja, ka apelācijas sūdzībā norādīts uz faktiskajiem apstākļiem un proti, uz 1998.gada 23.februāra pirkuma līguma esamību, saskaņā ar kuru no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ prasītājai tika pārdota tikai daļa nekustamā īpašuma. Līgumā norādīti nosacījumi kādā ir iespējams prasītājai iegūt īpašuma tiesības uz zemes pamatgabalu. Lietā norādīta arī prasītājas griba - iegūt zemi piemājas celtniecībai. Lietā nav strīda, ka pirkuma maksa tika samaksāta. Saskaņā ar likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" Stopiņa novada domei bija jādot sava piekrišana par prasītājas īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu. Tika izstrādāts detālplānojums un izveidots jauns nekustamais īpašums ar nosaukumu /Nosaukums C/. Stopiņu novada dome lēma piekrist prasītājas īpašuma tiesību reģistrācijai zemesgrāmatā uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/. Jautājumā par tiesvedības izbeigšanu, jāņem vērā, ka uz prasības celšanas brīdi strīdus zemes vienība 1,661 ha jau neietilpa nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāvā. Jautājums par to, ka citā tiesvedībā prasītāja apstrīdēja darījumu un cēla prasību, ir atzīstams, ka sākotnēji prasītāja cēla nepareizu prasību, jo jau bija izveidots jauns nekustamais īpašums /Nosaukums C/. Apelācijas sūdzībā ir norādīts, ka ir piemērojama speciālā tiesību norma Teritorijas attīstības plānošanas likums, kā arī jāņem vērā nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ detālplānojums. Detālplānojuma rezultātā tiek izdots normatīvais akts. Atbilstoši šim normatīvajam aktam, ņemot vērā, ka detālplānojums ir spēkā esošs, un lietas materiāliem ir pievienota izziņa no Stopiņu novada domes, ka uz prasības celšanas brīdi jau pastāvēja cits nekustamais īpašums /Nosaukums C/. Ņemot vērā, ka gan prasības, gan apelācijas sūdzības motīvi norāda uz to, ka tās mērķis ir aizsargāt prasītājas iegūtās tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, prasītājai ir atzīstamas īpašuma tiesības atbilstoši iesniegtajiem pierādījumiem lietā.

Atbildētāja/pers. E/ pilnvarotais pārstāvis zvērināts advokāts Viktors Tihonovs tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina un paskaidroja,

ka ar Senāta spriedumu šis jautājums jau ir izšķirts. Apstākļi, kas bija iepriekš izskatītas lietas pamatā, ir tieši tie paši, kas ir šodienas spriešanas lietas pamatā, tāpēc pirmās instances tiesas spriedums šajā lietā ir pareizs un pietiekami motivēts. Ar spēkā esošu tiesas spriedumu, kurš nav atcelts, /pers. E/ ir nodibinātas īpašuma tiesības, kurš pēc tam šo īpašumu atsavināja SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO", tāpēc šī lieta ir izšķirta, un daļā pret /pers. E/ tiesvedība vēlreiz nav pieļaujama. Rezumējot, konstrukcija prasībai ir līdzīga kā jau izskatītajā lietā, ka neskatoties uz ierakstītiem zemesgrāmatā, tiesas ceļā mēģināt īpašumam nodibināt kadastra numuru un izveidot jaunu zemesgrāmatas nodalījumu uzskatot, ka iepriekšējais ir dzēšams, jo kādā laika periodā zemesgrāmatas nodalījums esot bijis tukšs. Šāda tiesiska konstrukcija nav pieļaujama, Civillikums šādu pieeju neparedz, nekustamais īpašums bija ierakstīts zemesgrāmatas nodalījumā un tur arī atrodas. Īpašums /Nosaukums B/ ir sadalīts vairākos pastāvīgos īpašumos. Dabā katram ir izveidots savs zemesgrāmatu nodalījums. Prasības apmierināšana nav iespējama, tās nepamatotās konstrukcijas dēļ. 2005.gadā /pers. E/ tika pārdots tieši tas pats īpašuma objekts, ieskaitot platību 1,661 ha.

Atbildētāja SIA „EUROBALT JUNIPRO" pilnvarotais pārstāvis zvērināts advokāts Zigurds Krastiņš tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina un paskaidroja, ka tiešu prasījumu pret sabiedrību prasībā nav izvirzīti. Sabiedrība ir labticīgs nekustamā īpašuma ieguvējs. 2014.gada janvārī, kad sabiedrība iegādājās1/3 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, zemesgrāmatā nebija nekādu ierakstu, ka par šo īpašumu pastāv strīds. Īpašuma tiesības bija atzītas /pers. E/. Ievērojot minēto, sabiedrībai vadoties no zemesgrāmatu ierakstiem bija laba ticība, ka nevienai citai personai uz šo īpašumu nav lielākas tiesības. Arī prasītājs nenoteikti izsakās par sabiedrības nelabticīgumu, tikai norādot, ka ieraksti zemesgrāmatā un kadastra reģistrā ir atšķirušies, kas liecinājis, ka pušu starpā pastāv strīds. Ieraksti zemesgrāmatā ir primāri, proti, īpašuma tiesības piešķir tikai ieraksti zemesgrāmatā, savukārt ierakstiem Valsts zemes dienesta kadastra reģistrā ir jāatbilst tam, kas ir rakstīts zemesgrāmatā, līdz ar ko sabiedrība labticīgi paļāvās, ka pērk īpašumu, kuru ir tiesības atsavināt.

Valsts zemes dienesta pilnvarotais pārstāvis /pers. F/ tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina un paskaidroja, ka pirmās instances tiesa objektīvi un pareizi ir izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Spriedumu pirmās instances tiesa ir pieņēmusi pareizi un nav iebildumu.

Atbildētāji/pers. H/ un SIA „Matex financial group" pārstāvis, kā arī trešās personas Stopiņu novada domes pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās.

Ievērojot to, ka par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam /pers. H/ paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz deklarētās dzīves vietas adresi, savukārt atbildētājam SIA „Matex financial group" un trešajai personai uz tās juridisko adresi, Civillietu tiesas kolēģija atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāju /pers. H/, SIA „Matex financial group" pārstāvja un trešās personas Stopiņu novada domes pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, uzklausījusi prasītājas pārstāves, atbildētāju /pers. E/ un SIA „EUROBALT JUNIPRO" pārstāvju un trešās personas Valsts zemes dienesta pārstāvja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasība daļā pret SIA „Matex financual group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" noraidāma, savukārt prasības daļā pret /pers. H/, /pers. E/ un Valsts zemes dienestu tiesvedība lietā izbeidzama.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[13] Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par sekojošiem faktiem:

- nekustamais īpašums /Nosaukums B/, Stopiņu novadā no 1995.gada 8.jūnija līdz 2005.gada 23.februārim piederēja /pers. H/;
- nekustamais īpašums /Nosaukums B/, Stopiņu novadā no 2005.gada 23.februāra piederēja /pers. E/, pamatojoties uz 2005.gada 26.janvāra pirkuma līguma pamata;
- 1998.gada 23.februārī starp /pers. H/ un /pers. G/ tika noslēgts pirkuma līgums par nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā pārdošanu;
- par 1998.gada 18.marta Stopiņu pagasta padomes lēmumu pagasts atteicās no pirmpirkuma tiesību izmantošanas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ iegādei;
- ar 1998.gada 17.jūnija Stopiņu pagasta padomes lēmumu /pers. G/ zemes gabalam piešķirts nosaukums /Nosaukums C/;
- ar 2003.gada 21.maija Stopiņu pagasta padomes lēmumu atļauts izstrādāt detālplānojumu nekustamajam īpašumam /Nosaukums C/, kadastra numurs /numurs B/;
- 2006.gada 5.aprīlī Stopiņu novada dome ar lēmumu atļāva /pers. G/ reģistrēt īpašuma tiesības zemesgrāmatā, piekrītot nepilsones īpašumu tiesību reģistrācijai uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā ar zemes gabala atļauto izmantošanu – savrupmāju apbūves teritorija;
- ar Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2006.gada 10.jūlija lēmumu tika konstatēts, ka pastāv pretruna starp pirkuma līgumā pielīgto objekta apjomu un zemesgrāmatā ierakstīto zemes gabala platību, līdz ar ko secināja, ka nostiprinājuma lūgums nav apmierināms, tāpat tiesnesis konstatēja, ka zemesgrāmatā ir reģistrēta aizlieguma atzīme par labu /pers. E/, kas kopumā tiesnesim deva pamatu /pers. H/ un /pers. G/ nostiprinājuma lūgumu atstāt bez ievērības.

[14] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka starp pusēm pastāv strīds par Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs F/, kadastra numurs /numurs A/, nosaukums /Nosaukums B/, Stopiņu novads nodalījuma slēgšanu un /pers. G/ īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kas sastāv no zemes platības 1,661 ha, atklājot atsevišķu nodalījumu Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatā, kā arī uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienestam atjaunot ierakstu nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ Stopiņu novadā, kura sastāvā ir zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs H/ 1,661 ha platībā.

[14.1] Civilprocesa likuma 440.pants nosaka, ka apelācijas instances tiesa aptur tiesvedību, atstāj prasību bez izskatīšanas vai izbeidz tiesvedību gadījumos un kārtībā, kāda noteikta šā likuma 24., 25. un 26.nodaļā.

Civilprocesa likuma 223.pantā uzskaitīti tiesvedības izbeigšanas pamati jeb dots to apstākļu izsmeļošs uzskaitījums, kurus konstatējot, tiesai ir pienākums tiesvedību lietā izbeigt. Atbilstoši šā panta 3.punktam tiesa izbeidz tiesvedību, ja likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kas taisīts strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata.

Lietā nav strīda, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 21.oktobra lēmums lietā Nr.C04374806, ar kuru izbeigta tiesvedība civillietā /pers. G/ prasībā pret /pers. H/ un /pers. E/ par 2005.gada 26.janvāra zemes gabala ar kadastra Nr./numurs A/Stopiņu novadā, Rīgas rajonā pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz šo zemes gabalu un izbeigta apelācijas tiesvedība civillietā

/pers. G/ apelācijas sūdzībā par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2007.gada 24.oktobra spriedumu daļā, ar kuru apmierināta /pers. E/ pretprasība pret /pers. G/ un /pers. H/ par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, Rīgas rajonā, ar kadastra Nr./numurs A/, pamatojoties uz 2005.gada 26.janvāra pirkuma līgumu, un valdījuma piešķiršanu, ir stājies likumīgā spēkā. No minētā lēmuma izriet, ka /pers. G/ 2006.gada 15.septembrī cēlusi prasību pret /pers. H/ un /pers. E/ par atbildētāju starpā noslēgtā 2005.gada 26.janvāra pirkuma līguma, ar kuru /pers. H/ pārdevis /pers. E/ zemes gabalu, kadastra numurs /numurs A/, Rīgas rajona, Stopiņu novadā, atzīšanu par spēkā neesošu, prasītājas īpašuma tiesību atzīšanu, pamatojoties uz 1998.gada 23.februāra pirkuma līgumu, un aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā par labu /pers. E/, savukārt /pers. E/ cēlis pretprasību lietā par īpašumtiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Stopiņu novads. Kā arī lēmumā tiesa konstatēja, ka /pers. G/ apelācijas instances tiesas sēdē atteicās no prasības pret /pers. H/ un /pers. E/ par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu, īpašumtiesību atzīšanu uz zemi un lūdza izbeigt tiesvedību šajā daļā, kā arī atsauca apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas spriedumu daļā par /pers. E/ pretprasības apmierināšanu.

Kā redzams no lietas materiāliem, izskatāmajā lietā ir ne tikai tās pašas strīda puses, bet arī strīds ir par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata.

Prasības priekšmets ir tās apstrīdētās tiesības, tiesiskās attiecības, kuras pastāv starp prasītāju un atbildētāju un kuru esamību vai neesamību prasītājs lūdz tiesu konstatēt, vienlaikus lūdzot aizsargāt savas aizskartās vai apstrīdētās tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses.

Gan civillietā Nr.C04374806, gan civillietā Nr.C04409213 prasītāja lūgusi atzīt prasītājai īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas atrodas Stopiņu novadā un sastāv no zemes gabala, ar kopējo platību 1,661 ha, kuru prasītāja iegādājusies 1998.gada 23.februārī no /pers. H/, aprobežojot /pers. E/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, jo Civillikuma 994.pants noteic, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās, bet kā izriet no Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatu nodalījuma Nr./numurs F/ noraksta, tad nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Stopiņu novadā, īpašnieks ir atbildētājs /pers. E/, īpašuma tiesības reģistrētas pamatojoties uz 2007.gada 24.oktobra Rīgas apgabaltiesas spriedumu lietā Nr.C29430906, C-2136-07/5.

Tātad prasības priekšmets abās lietās ir viens un tas pats.

Savukārt prasības pamats civilprocesuālo tiesību izpratnē ir apstākļi, uz kuriem prasītājs pamato savu materiāltiesisko prasījumu. Prasības pamatu veidojošie apstākļi ir juridiskie fakti, ar kuriem tiesību normas sastāvs (hipotēze) saista zināmu, šajā normā paredzēto materiāltiesisko seku iestāšanos starp strīda pusēm (*sk. E. Kalniņš. Privāttiesību teorija un prakse. Raksti privāttiesībās. Tiesu namu aģentūra, 2005., 291.-295.-296.lpp.*).

Tas, ka izskatāmajā lietā prasītāja uzskata, ka lietā ir piemērojama speciālā tiesību norma, Teritorijas attīstības plānošanas likums, kā arī jāņem vērā nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ detālplānojums un Stopiņu novada domes izsniegtā izziņa, nevar būt par pamatu atzīt, ka šajā gadījumā prasība celta uz citiem prasības pamatiem.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka Teritorijas attīstības plānošanas likuma normas un Civillikuma 994.pants nevar tikt salīdzināti kā vienāda juridiska spēka vispārējās un speciālās tiesību normas. Teritorijas attīstības plānošanas likums neregulē jautājumu par nekustamā īpašuma īpašnieka statusu, kā arī pašvaldības apliecināts detālplānojums un pašvaldības izsniegta izziņa nav īpašuma tiesību apliecinošs dokuments. To, kas ir atzīstams par nekustamā īpašuma īpašnieku, nosaka tieši Civillikuma 994.pants. Līdz ar to nav pamatots prasītājas arguments, ka tiesai izlemjot prasību ir jāpiemēro Teritorijas attīstības plānošanas likuma normas un jāņem vērā nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ detālplānojums.

Tas apstāklis, ka civillietā Nr.C04374806 prasītāja lūdza atzīt īpašuma tiesības uz zemesgabalu, ar kadastra Nr./numurs A/, Stopiņu novadā, Rīgas rajonā, bet šajā gadījumā lūgts atzīt īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā, nav kvalificējams nedz kā jauns patstāvīgs prasījums, kas būtu izspriežams pēc būtības prasības tiesvedības kārtībā, nedz arī kā apstāklis, kas dotu pamatu uzskatīt, ka šajā gadījumā prasībai par īpašuma tiesību atzīšanu ir cits pamats.

Šāds prasības pamatojums nepārprotami norāda uz strīda pamata sakritību abās lietās.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 225.panta nosacījumiem, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. G/ nav prasījuma tiesību, līdz ar ko prasība daļā par Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs F/, kadastra numurs /numurs A/, nosaukums /Nosaukums B/, Stopiņu novads nodalījuma slēgšanu un /pers. G/ īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kas sastāv no zemes platības 1,661 ha, atklājot atsevišķu nodalījumu Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Stopiņu novada zemesgrāmatā, ir izbeidzama pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 3.punktu, kas noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kas taisīts strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata, vai arī tiesas lēmums, ar kuru izbeigta tiesvedība, kā to pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa. Tādējādi Civillietu tiesas kolēģijai atbilstoši Civilprocesa likuma 427.panta otrai daļai nav pamata atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā ar kuru tiesvedība izbeigta /pers. G/ prasības daļā pret /pers. H/ un /pers. E/.

[14.2] Savukārt attiecībā uz prasītājas prasījumu uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienestam atjaunot ierakstu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, kura sastāvā ir zemes vienība, ar kadastra apzīmējumu /numurs H/, 1,661 ha platībā, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2016.gada 20.decembra lēmumu ir stājies spēkā Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums, ar kuru noraidīts /pers. G/ pieteikums par pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam aktualizēt datus Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, atjaunojot ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/, Nekustamā īpašuma valsts kadastra sistēmā. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments atzinis par pamatotu tiesas atzinumu, ka informācija kadastra informācijas sistēmā pati par sevi nerada tiesības uz nekustamo īpašumu, tai ir jāatbilst Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem. Pieteicējas iesniegtajiem aktuālajiem zemes robežu plāniem lietas izšķiršanā nav nozīmes. Pieteicējai nav tiesiska pamata prasīt pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam aktualizēt datus Kadastra informācijas sistēmā, atjaunojot ierakstu par nekustamo īpašumu /Nosaukums C/, Stopiņu novadā, ar kadastra numuru /numurs B/.

Ievērojot minēto Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tiesvedība arī šajā prasījuma daļā ir izbeidzama, jo atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 1.punktam tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja lietas izskatīšana nav pakļauta tiesai, valsts iestādes faktiskās rīcības izskatīšana ir administratīvās tiesas kompetencē un nav skatāma prasības kārtībā vispārīgās tiesas jurisdikcijā.

[14.3] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka lietā kā atbildētāji ir pieaicināti SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO", taču prasījumi pret minētajiem atbildētājiem nav tikuši izvirzīti, kā arī prasības pamatojumā nav norādes, kas kalpotu par pamatu tiesai izvērtēt prasījumu pamatotību un atbilstību likuma prasībām.

Lietu tiesības atbilstoši Civillikuma 927.pantam ir absolūtas tiesības, un tās ir spēkā pret jebkuru trešo personu, tāpēc šādu tiesību pastāvēšana un saturs darāms zināms trešajām personām. Šajā ziņā attiecībā uz nekustamiem īpašumiem lietu tiesību publicitāti nodrošina zemesgrāmatas. [..] Lai nodrošinātu privāttiesiskās apgrozības stabilitāti, tiek prezumēts, ka par nekustamas lietas īpašnieku uzskatāms, tas, kurš par tādu ierakstīts zemesgrāmatā (Civillikuma 994.panta pirmā daļa), tādējādi īpašuma tiesības nostiprinājums zemesgrāmatā leģitimē attiecīgo personu kā īpašnieku, kurš ir tiesīgs rīkoties ar lietu.

Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 1.pantam ierakstiem zemesgrāmatā ir publiska ticamība.

Publiskās ticamības princips nosaka, ka zemesgrāmatas ierakstam trešās personas var uzticēties. Trešās personas var rēķināties ar ierakstiem un

nerēķināties ar neierakstītām tiesībām (*sk. Čakste K. Civiltiesības. Lekcijas. Raksti. – Rīga: apgāds „Zvaigzne ABC", 2011, 93.lpp.*).

Publiskās ticamības princips ir vērsts uz trešo personu, par kādām konkrētajā gadījumā uzskatāmas SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO".

SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" pirkuma līgumu noslēgšanas brīdī attiecīgi 2014.gada 20.janvāra un 2014.gada 21.janvāra īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu zemesgrāmatā bija nostiprinātas /pers. E/, kuram Civillikuma 927.panta izpratnē ir pilnīgas varas tiesība pār lietu, tas ir, tiesība valdīt, lietot un rīkoties ar to, iegūt no tās visus iespējamos labumus. Ievērojot minēto nepastāvēja aizliegumi vai apgrūtinājumi, kas būtu par šķērsli atbildētāju īpašuma tiesību reģistrēšanai zemesgrāmatā.

Turklāt argumenti par SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" ļaunticību lietā vispār nav izvirzīti.

Ievērojot minēto, atzīstams, ka SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" ir uzskatāmi par labticīgiem ieguvējiem.

Ievērojot, ka prasītāja nav norādījusi, kādā veidā atbildētāji SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO" ir aizskāruši prasītājas tiesības, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 1.panta pirmai daļai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasījums pret minētajiem atbildētājiem kā nepamatots ir noraidāms.

[14.4] Pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu, tiesa nevērtē citus prasītājas argumentus un apsvērumus, jo tiem nav juridiskas nozīmes un tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

Kā vairākkārt atzinusi arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (*sk., piemēram, 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90)).*

Tiesnešiem jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu*).

[15] Konstatējot, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamatoti, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa pamatā pareizi izvērtējusi lietā pastāvošos apstākļus atbilstoši piemērojamām tiesību normām un ir pamats analoga sprieduma pieņemšanai.

[16] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Ievērojot minēto, no prasītājas atbildētāja /pers. E/ labā ir piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 1 210 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.pantu, no prasītājas valsts ienākumos ir piedzenami nenomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 47,84 EUR apmērā.

[17] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu prasītājai ir nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš-10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 97., 193., 204.[1], 430., 432., 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Noraidīt /pers. G/ prasību pret SIA „Matex financial group" un SIA „EUROBALT JUNIPRO".

Izbeigt tiesvedību /pers. G/ prasības daļā pret /pers. H/, /pers. E/ un Valsts zemes dienestu.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. E/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 1 210 EUR (viens tūkstotis divi simti desmit *euro*) apmērā.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 47,84 EUR (četrdesmit septiņi *euro* un astoņdesmit četri centi).

Maksājuma rekvizīti ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmaksai ir šādi:
saņēmējs - Tiesu administrācija,
konta Nr. - LV51TREL2190458019000,
NMR 90001672316,
saņēmēja banka - Valsts kase,
kods - TRELLV22,
mērķis - 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (prasītājas vārds un uzvārds, ja prasītājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums).

Pēc valsts ienākumos piedzenamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas samaksu apliecinošais dokuments jāiesniedz Rīgas apgabaltiesā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību par to Rīgas apgabaltiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums tiek noteikts 2018.gada 10.janvāris.

Tiesnese Inese Strelča

Tiesnese Olita Blūmfelde